

החברותא

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 316 V בס"ד ערש"ק פר' וירא י"ג חשוון תשס"ה

פנינים יקרים

וירא אליו ה' באלוני ממרא והוא יושב פתח האהל כחם היום (י"ח, א) 'ממרא' מלשון 'המראה', אף כי יודע האדם בנפשו כי המרה מאד נגד השי"ת עם כל זה לא יתיימש מן הרחמים, וידע כי אפילו במצב הזה יוכל לבא להתנלות אלקית לדעת את ה', ולא הוא אבוד חלילה, אבל כל זה רק באופן: והוא יושב פתח האהל, שיודע בנפשו שעם כל עשיותיו לא פסע אפילו פסיעה אחת פנימה, כי אם בפתח האהל שצריך לכונוס לפתח להתחלה להתחיל עכשיו בעבודת השי"ת.

וירא אליו ה' באלוני ממרא והוא יושב פתח האהל כחם היום (י"ח, א) ממרא הוא לשון אמירה, ואילו הוא התורה, והמצוות הם ענפים, ואמר הכתוב שע"י אמרות מהורות שעסקו בתורה המשיך את הבורא אל תוך האותיות, וזהו באלוני ממרא ר"ל באילו של אמירותיו נראה ה' אליו זאת היתה לו מחמת ההכנעה הגדולה שהיה בו דהיינו והוא יושב פתח האהל דהיינו אף שהיה צדיק גדול אעפ"כ החזיק עצמו בהכנעה גדולה שעדיין יושב בפתח מהתחלה של הקדושה, כחם היום ר"ל שיש בני אדם שנראים שהם מוכנעים אבל אין תוכו כברו ואמר הכתוב שאברהם היה מוכנע גדול באמת בלב שלם ממש וברור כשמש שאינו אלא מתחיל בעבודתו יתברך וזהו כחם היום...

וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים וגו' (י"ח, ב) יבואר היטב דהיינו שאברהם אבינו ע"ה היה נושא עיניו לזה ששלשה אנשים רמו בני חיי ומוזוני, המסמל במלה שלשה אנשים נציבים עליו ר"ל שהיה מוטל עליו להשפיע לישראל אלא שלזה היה צריך לירד מדביקותו, וזהו וירא ר"ל התבונן מה שצריך לעולם וירץ לקראתם להשפיע עליהם כל צרכיהם.

ואקחה פת לחם ומערו לבכם (י"ח, ה) קשה דהל"ל ואתנה פת לחם, ללמדנו שכ"כ חשובה בעיני אברהם עד שהנתינה להם חשובה כמו לקיחה, כדאיתא בקדושין (דף ז.) דבאדם חשוב הנתינה כמו הלקיחה. (נעם מגדים)

צחוק עשה לי אלקים כל השומע יצחק לי (כ"א, ו) אם צחוק יכול לבא ממדת הדין (אלקים הוא מדת הדין) בוראי יש על זה לצחוק...

ויברתו שניהם ברית (כ"א, ז) לכאורה תיבת שניהם מיותר, יתרת הלשון בא ללמד אף שכרתו ברית עם אבימלך בכל זאת היו שניהם נפרדים ולא באחדות כי לא שייך להיות באחדות עם העכו"ם אלא עם עמו ישראל.

וישכם אברהם בבוקר (כ"ב, ג) איתא בברכות (דף ה) כל הקובע מקום לתפלתו אלקי אברהם בעזרו וכשמת אומרים עליו אי חסיד אי עניו, ביאור הדברים על דרך שכתב הצ"ח כשאדם מתפלל במקום, המקום קונה השראת קדושה ומועיל להתקבל תפלתו שמתפלל שם, והקובע מקום לתפלתו באמרו כי אינו ראוי להתקבל תפלתו וזולת ע"י קדושת המקום זהו המורה על ענותנותו ולכן אומרים עליו הי חסיד היו עניו וכו'. (ייטב לב)

וישא אברהם את עיניו וירא את המקום מרחוק (כ"ב, ד) מאחר ואברהם לקח את שני נעריו כפרש"י שאין אדם חשוב רשאי לצאת לדרך בלא שני אנשים, התנהגות זו גרם שאברהם ראה את המקום ברוך הוא מרחוק כלומר שהשי"ת התרחק ממנו, כראות אברהם שהקב"ה אוהב רק שפלות ונמיכת רוח מיד ויאמר אל נעריו שבו לכם פה ...

ב שיחת הרא"ה ז"ע א"ה ע"פ פ"ר כ' תבא תש"ל - האשכ - נכתב ע"י א"א

היסורים של ישראל בכדי שאח"כ כאשר יתגלה המשיח יוכלו לקבל את הרוח החדשה ולהשיג. שלימות משיח. שהוא ענין יצאה נשמתו באחד, דהיינו להגיע למציאות של מלא כל הארץ כבודו על ידי אין מתום בבשרי מפני זעמך.

ואם כן צריך כל אחד לדעת, אם הוא רוצה להגיע לשלימות הקדושה, ולהיות "כגמול עלי אמו", הוא צריך לדעת שזה לא קל בכלל. הוא נכנס לחבלי לידה של הקדושה, והיסורים הם כל כך קשים שאין בכלל דמיון לכאב הזה, לשמוע כי אין מתום בבשרי מפני זעמך. וכאשר הקליפה רואה שהצדיק מגיע לשלימות הביטול היא יורדת לעמקי התהום, והוא צריך לרדת לשאול תחתית, לעמקי הקליפה, שיש שם ניצוץ קדוש מזה אלפי שנים שצריך לחפש אחריו, ובשביל זה כל הסבל שלנו בכל הגלויות להעלות את הניצוץ של חטא עץ הדעת, אין ביכולתי לעשות זאת, רק עם כח אלוקי שאתה השיי"ת הוא א-ל מלא רחמים ותעזור לי. ועל זה אמר השיי"ת למשה "לך רד" - אל תעלה לשמים, רק תרד לשם, מפני שאין לאדם אחיזה בלעדי.

ועל זה אנו אומרים "להוריד בריחים במנה בנימו ויתנם לרחמים לפני שובימו". שלא מתכוונים בזה כי אם על הגלות שלי בתוך עצמי, אצל הגוי שלי, שמצד אחד הוא זועק לבורא עולמים שיצילו ממנו, ועם זאת הוא מחפש שישאר אצלו, היות והוא נותן לו סיפוק של גאווה, תאוות, ועצבות. האדם מוכן לסבול חבלי לידה הכי קשים, ומוכן אפילו להרוג את עצמו בגלל העצבות הזו, בשביל הסיפוק של העצלות שהוא לא מוכן אפילו לקום מהכיסא. ויש לו על כך מאות אלפי תירוצים, "אם ראית גנב ותרץ עמו" לכל גנב יש תירוץ. ואפילו אינו

זוהי התכלית של העולם, והיא עבודה שאף אחד לא רוצה לעשות, מפני שהיא כרוכה בהרבה הרבה צער וכאבים. בתחילה כאשר האדם מתחיל לעבוד את ה' יש לו תענוג גדול, מפני שהוא רודף אחר הגן עדן, זו לא עבודה שבאה מתוך כאב, רק לחפש את ה"סוכריות" שהבטיחו לו. אך כאשר יש גאווה איך יוכל להגיע לגן עדן.

האדם שלומד תורה הרבה לשם ידיעת התורה בלבד ממש הורג את עצמו עם השו"ע והפוסקים שיודע בע"פ. כמו שאמרתי לת"ח גדול שדיבר עמי על כך שכל אחד צריך לידיעת התורה, ואמרתי לו שבדאי שכל אחד צריך לידיעת התורה אבל אם בידיעת התורה יש גאווה אזי הוא לומד בגוף, וזהו ממש שלימות הגוף, כיוון כהן גדול שאחר שמונים שנה ששימש בכהונה גדולה לבסוף נעשה צדוקי. ואם לומד בשביל להגדיל את ידיעתו בלבד הרי הוא כאפיקורס, כי זהו שלימות הגוף היפך מלא כל הארץ כבודו. והאדם צריך להיות בשלימות הביטול, מה אנוש כי תזכרנו, בבחינת "ונחנו מה".

ומכיון שזוהי תכלית הבריאה, לכן אנו כ"כ הרבה שנים בגלות, כי עדיין לא הגענו לביטול, ואנו חיים בגאווה, ואין אצלנו אחדות, ומחפשים סיפוק. אבל לחיות ב"אל תביאני רגל גאווה" זה יסורים שאי אפשר לתאר אותם בדמיון. הקליפה יודעת שבכך היא מתבטלת וממנה נהיה אורו של משיח, והיא גועשת ורועשת להפיל את האדם בגאווה. והרי אפילו באור רגיל היוצא מחשיכה לאורה סוגר את עיניו, כל שכן וק"ו אורו של משיח - שהוא אור שבעת ימי בראשית שהקב"ה גזר לצדיקים - שאין ביכולת האדם לסובלו אם לא ע"י היסורים והביטול. וזה כל ענין משיח שסובל את

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

316

ילדתיך", שנהיה כתינוק בן יומו בלא חטא, אז הוא מחפש בו בעצמו את החטא בכדי שיהיה תלוי ברבש"ע. אנחנו כולם תלויים בצדיק האמת והוא תלוי בצדיקו של עולם - הרבש"ע, רק דוד המלך הגיע ל"דוד מלך ישראל חי וקיים".

אמרתי לפני עשר שנים לחברים תעזבו אותי כמציאות ורחמו עלי אתם לוקחים רק סיפוק ואח"כ תברחו, וכשיגיע זמן שתצטרכו לתת עבודה בלי סיפוק לא יראו אתכם יותר אני אומר לכם שזה לא אני ואם תשמעו ממני משהו אחר ח"ו אל תקבלו וזה דהע"ה אמר אין מתום בבשרי, בו תתלו, רק בהש"ת ולא בבשר ודם. אסור לסמוך על אדם אפילו אם רואים בו דבר גדול צריך לחקור הנמצא בו ה', וצריך מאוד להזהר לבקש רחמים, "ויתנם לרחמים לפני שובימו" כל אחד שבוי במצב שלו אם הוא לא בביטול האמת כי הוא בגאווה אז הוא אפיקורס כ"א צ"ל חטאתי לה' ולא הקימותי את דבר ה' ואם לא, אנחנו הולכים בגלות גדולה, תרחמו על עצמכם אל תשמעו מה שאדם יאמר לכם אל תבטחו בנדיבים צריך לחפש קוב"ה עצמו אפשר ללמוד הכל, זוהר וכו' ובלי בטול ושפלות זה שום דבר, תשמעו כולכם לא לרתוח על החבר, רק סיפוק, שפע, נחת, אנו מחפשים ולא קוב"ה, עד מתי נהיה בגלות עד מתי נשנא את הזולת, אם קלקל חבר צריך להיות בשבילו בחינת לך רד ולקרבו ולא ח"ו חרם שיאבד, לכן אנחנו בגלות רחמו על עצמכם ועל הרבש"ע. מי חושב על יהודים בשבי? תודו על עצמכם היש מי שחשב בשעה שאמר ויתנם לרחמים לפני שובימו על האחים היקרים שמי יודע מה שנעשה אתם? כאב הלב למישהו? אם נזכה דאס צי דער הערן יקוים עלינו אחישנה שהש"ת רוצה לגאול אותנו כמו בן שחולה איך כואב לאב ולאם.

יודע שבעצם זה היצר שמחזיק אותנו בגלות כבר אלפי שנים וכולם רודפים אחריו. אף אחד לא רוצה לעבוד כמו דוד המלך שאמר חטאתי לה'. וגם מה שעובדים את ה' עובדים לשם תענוג, תענוג זה גוף זה לא רבש"ע. אחד אמר לי היום אני לא יכול לנסוע למירון כי יש לי יא"צ בשבת, אמרתי לו "מה אתה אומר לי יא"צ, תגיד שאתה לא רוצה לנסוע. מי בקש ממך לנסוע, ולפני מי אתה צריך לתרץ את עצמך. תכיר בכך שיש לך כאן תענוג להתפלל לפני העמוד". כל אחד צריך להכיר את עצמו ולדעת שזה הוא, וכאשר הוא מתרץ את עצמו לדעת שזה היצר, והוא בעצמו.

ולכן צריך להתאחד, ולבקש ביחד מהש"ת שנוכה לעמוד בנסיונות בשעת שמוכרחים לעבור אותם. וכמו דוד המלך וכל הצדיקים שהגיעו על ידי זה למסרקות של ברזל, וכאשר בא אליו נתן הנביא הודה על האמת ולא ניסה להתחמק ולתרץ את עצמו, רק אמר "חטאתי לה'", בבחינת מלא כל הארץ כבודו, וירד לתהום של עצמו בשביל להעלות את הפגם. וממנו צריך כל אחד ללמוד לומר "חטאתי לה'" ולא "הקימותי את דבר ה'". ואם נופלים צריך להודות על האמת, מה שמאד קשה. ובאם לא, אנחנו נמצאים בגלות גדולה. ואם מגיעים לזה, זהו שלימות הביטול, ושלימות היחוד של בחינת הגוף עם הרבש"ע. אבל כל זה הוא רק בנשימה זו, ועדיין הוא נשאר בסכנה, כמו שנאמר "אל תאמין בעצמך עד יום מותך", כי הגוף מיד חוזר להיות גוף, עד שיהיה התיקון השלם שיהיה ה' אחד ושמו אחד. שיהיה התיקון השלם שנאמר "יכירו וידעו כל יושבי תבל וכו'", אך כל עוד יש באיזה גוי פגם שאנחנו גרמנו עדיין לא נשלמה בחינת משיח, וזה פחד נורא.

וזו היתה דרכם של כל הצדיקים, שהמצב של העבודה הביא אותם לבחינה של "אני היום

עקידת יצחק לזרעו ברחמים תזכור (תפלת ר"ה) באמת הקב"ה צוה לאברהם באמרו קח נא את בנך וכו' וליצחק לא גילה כלל. ליצחק נודע אחר שנאמר לו האלקים יראה לו השה לעולה ואם לאו בני ואעפ"כ וילכו שניהם יחדיו. זאת אומרת שהאמין באביו כי ה' צוה לו כן. לקיים מה שנאמר (דברים ל"ב, ז) שאל אביך ויגדך זקינך ויאמרו לך.

וישב אברהם אל נעריו ויקמו וילכו יחדיו (כ"ב, י"ט) בענין ההתפעלות מנסיון העקידה, שהיה בעיני עצמו כמו נעריו שלא עשו כלום ולא החזיק טובה לעצמו ממעשה העקידה. (אמרות משה להר"ק מקאברין)

ויאמר יצחק אל אברהם אביו ויאמר הנני בני (כ"ב, ז) מה היתה אמירתו של יצחק לאביו? היינו שאתה בחינת חסד ואיך תוכל לעשות דבר כזה, ויאמר לו הנני בני היינו שאני כעת בבחינת שלך שהיא גבורה. (תורת שמעון)

וישב אברהם אל נעריו ויקמו וילכו יחדיו (כ"ב, י"ט) בענין ההתפעלות מנסיון העקידה, שהיה בעיני עצמו כמו נעריו שלא עשו כלום ולא החזיק טובה לעצמו ממעשה העקידה. (אמרות משה להר"ק מקאברין)

ויצחק בא מבוא באר לחי רואי (כ"ד, ס"ב) פרוש לשון צחוק ושמחה, היינו שהשמחה בא אל האדם כאשר בשכבו הוא אומר בידך אפקיד רוחי ומפקיד נשמתו אצלו יתברך ובבוקר הקב"ה משיב לו הנשמה בשמחה. וזהו הפירוש ויצחק בא היינו הצחוק בא אל האדם מבאר ר"ת בידך אפקיד רוחי. (נמע שעשועים)

ותקח הצעיף ותתכס (כ"ד, ס"ה) פרש"י לשון ותתפעל כמו ותקבר ותשבר ... ג' זמנים יש אצל כל אדם שגורם להקים רעש סביביו שנוולד בשעת החתונה בשעת הפטירה. והנה בב' פעמים מאלו הזמנים האדם אינו יודע ואינו מרגיש והוא בלידה ובפטירה, על זה כוון רש"י ברמזו שגם בחתונה שלא יתפס החתן בהתפעלות יתירה אלא ישוה עצמו לותקבר שהוא הפטירה ותשבר שהוא הלידה ללמדו שגם בזמן החתונה לא יבוא לידי גאווה והתנשאות אלא הכל יהיו שווין לטובה. (נר ישראל)

שהשמחה במעונם

הר"ר מרדכי ליברמן ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר יונתן ליברמן ומשפ' להולדת הבן
הר"ר אמנון כוודר ומשפ' להולדת הנכדה
הר"ר משה הלר ומשפ' להולדת הבת
הר"ר יחיאל פרוש ומשפ' לאירוס' הבן
הר"ר ישעי' קרויס ומשפ' לאירוס' הבת
הבה"ח פרץ פרוש לאירוסיו
הר"ר שמעון ברזסקי ומשפ' לאירוס' הבן
הר"ר גרשון כהן ומשפ' לאירוס' הבת
הבה"ח יוסף ברזסקי לאירוסיו
הר"ר ברוך גלברמן ומשפ' לנישואי הבת

לעילוי נשמת

האשה הצדקנית מרת צביה ב"ר אברהם ע"ה
נלב"ע כ' חשון תשנ"ג
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

י"ל ע"י
מערכת החברותא
רח' עדין 3

02 - 5829688 ☎

פקס: 02 - 5325477

ת.ד. 5080

ירושלים 91050